

Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voortgezet onderwijs

Verzuimcijfers 2019 voortgezet onderwijs

Uitsplitsing naar personeels- en schoolkenmerken

Verzuimcijfers 2019 voortgezet onderwijs

Uitgevoerd door: DUO

Bewerkt door: Voion

Uitgave:

Voion

E-mail: info@voion.nl

www.voion.nl

Oktober 2020

DISCLAIMER

Voion is zich volledig bewust van de taak zo betrouwbaar mogelijke informatie te verzorgen. Dit rapport is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Niettemin kan zij geen aansprakelijkheid aanvaarden voor eventueel voorkomende onjuistheden.

© Voion 2019. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding.

Inhoudsopgave

1.	SAMENVATTING VERZUIMONDERZOEK 2019	4
2.	VERZUIMCIJFERS 2019	5
	Conclusies	6
3.	VERZUIMCIJFERS EN PERSONEELSKENMERKEN	7
	Conclusies	8
4.	VERZUIMCIJFERS EN SCHOOLKENMERKEN	10
	Conclusies	13
	BIJLAGE 1 BEREKENING VAN DE VERZUIMKENGETALLEN	15

1. Samenvatting verzuimonderzoek 2019

Na drie achtereenvolgende jaren van stijging, is het ziekteverzuim voor het onderwijzend personeel (OP) in het voortgezet onderwijs in 2019 gelijk gebleven aan 2018. Voor het onderwijsondersteunend personeel (OOP) is het ziekteverzuim, na vier jaren van stijging, in 2019 gedaald ten opzichte van 2018. Daarmee lijkt er in 2019 een eind gekomen aan de stijgende trend van het ziekteverzuim over de afgelopen jaren in het voortgezet onderwijs.

- Het ziekteverzuimpercentage van het OP is in 2019 ten opzichte van vorig jaar met 5,6% gelijk gebleven. In de drie voorafgaande jaren was het ziekteverzuimpercentage gestegen met 0,7 procentpunt.
- Bij het OOP daalde het ziekteverzuimpercentage met 0,1 procentpunt van 6,0% in 2018 naar 5,9% in 2019. In de vier voorafgaande jaren was het ziekteverzuimpercentage gestegen met 0,9 procentpunt.
- De meldingsfrequentie van het OP is in 2019 gedaald van 1,8 naar gemiddeld 1,7 keer. Ook de meldingsfrequentie van het OOP is gedaald van 1,3 keer in 2018 naar gemiddeld 1,2 keer in 2019.
- De gemiddelde ziekteverzuimduur van het OP bleef met 14 dagen in 2019 gelijk aan die van 2018. Ook voor het OOP bleef de gemiddelde ziekteverzuimduur over 2018 en 2019 gelijk met 18 dagen.
- Het percentage nulverzuim, dit is het percentage werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd, steeg in 2019 ten opzichte van 2018, zowel bij het OP (met 2 procentpunt naar 36%) als bij OOP (met 3 procentpunt naar 46%).

2. Verzuimcijfers 2019

Het 'Besluit informatievoorziening WVO' stelt schoolbesturen in het voortgezet onderwijs verantwoordelijk voor het aanleveren van (correcte) verzuim- en formatiegegevens. DUO controleert en verwerkt deze personeelsgegevens en berekent de ziekteverzuimkengetallen. Voor 2019 zijn de ziekteverzuimkengetallen voor het voortgezet onderwijs over 95,5% van alle vo-scholen berekend. Daarmee is het zeer aannemelijk dat de cijfers een goed beeld geven van het verzuim in de hele vo-sector. Tenzij expliciet anders vermeld, geven de cijfers het totaal van het ziekteverzuim inclusief het verzuim in het tweede ziektejaar.

In dit rapport worden vier verzuimkengetallen gepresenteerd:

- Het ziekteverzuimpercentage (zvp): het deel van de werktijd dat verloren is gegaan wegens ziekteverzuim in het betreffende jaar.
- De ziekmeldingsfrequentie (zmf): gemiddeld aantal ziekmeldingen in het betreffende jaar.
- De gemiddelde verzuimduur (gvd): gemiddelde lengte van het verzuim in kalenderdagen.
- Het nul(ziekte)verzuim (nzv): percentage medewerkers dat zich niet ziek heeft gemeld.

De verzuimkengetallen worden naar twee hoofdgroepen werknemers uitgesplitst, namelijk onderwijzend personeel (inclusief directie) (OP) en ondersteunend personeel (OOP).

Het ziekteverzuim wordt berekend conform de standaard 'Berekening van ziekteverzuim', zoals vastgesteld door de Projectgroep Uniformering Verzuimgrootheden in juni 1996 en aangepast in oktober 2005 door het CBS. In bijlage 1 staat een korte toelichting op de berekening van de verzuimkengetallen.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel en directie (OP)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ziekteverzuimpercentage	5,1	4,9	5,0	5,2	5,0	4,9	4,9	5,1	5,3	5,6	5,6
Ziekmeldingsfrequentie	1,7	1,5	1,8	1,7	1,7	1,6	1,6	1,8	1,6	1,8	1,7
Gem. ziekteverzuimduur	11	10	14	14	12	13	12	12	13	14	14
Nulverzuimpercentage	34	37	41	38	40	48	41	34	36	34	36

Het ziekteverzuimpercentage van het OP is in 2019 met 5,6% gelijk gebleven aan 2018. Daarmee lijkt de stijgende trend van de afgelopen drie jaar – waarin het ziekteverzuimpercentage steeg met 0,7 procentpunt – te zijn gestopt. Ondanks deze afvlakking in 2019, is het ziekteverzuimpercentage nog steeds hoog te noemen t.o.v. de jaren voor 2017 waarin het ziekteverzuim steeds rond de 5% schommelde. De meldingsfrequentie is in 2019 met 0,1 afgenomen naar 1,7 en de gemiddelde ziekteverzuimduur is in 2019 met 14 dagen gelijk gebleven aan 2018. Zowel de meldingsfrequentie als de ziekteverzuimduur bij het OP zijn daarmee over de afgelopen tien jaar relatief stabiel. De proportie nulverzuimers (het deel werknemers dat in een kalenderjaar niet heeft verzuimd) is in 2019 met 2% toegenomen naar 36%. Daarmee tekent zich in de afgelopen vier jaar een nieuw (lager) stabilisatiepunt af voor het nulverzuim van rond de 35%.

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP)

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Ziekteverzuimpercentage	5,8	5,4	5,2	5,5	5,4	5,1	5,2	5,4	5,5	6,0	5,9
Ziekmeldingsfrequentie	1,4	1,3	1,4	1,3	1,4	1,3	1,3	1,3	1,2	1,3	1,2
Gem. ziekteverzuimduur	15	14	19	18	16	17	15	16	17	18	18
Nulverzuimpercentage	37	43	48	43	44	51	45	44	45	43	46

Het ziekteverzuimpercentage onder het OOP is – na een stijging van 0,9 procentpunt in de afgelopen vier jaren – in 2019 gedaald met 0,1 procentpunt naar 5,9%. Ondanks deze lichte daling in 2019, is het ziekteverzuimpercentage onder het OOP nog steeds hoger dan voor 2017, toen het enige jaren rond de 5,3% schommelde. De meldingsfrequentie bij het OOP is in 2019 met 0,1 afgenomen naar 1,2 en de gemiddelde ziekteverzuimduur is in 2019 met 18 dagen gelijk gebleven aan 2018. Net als bij het OP, zijn bij het OOP zowel de meldingsfrequentie als de ziekteverzuimduur relatief stabiel en bevinden ze zich in de bandbreedte van de afgelopen jaren.

Ondanks dat het ziekteverzuimpercentage onder het OOP (nog steeds) hoger is dan dat van het OP, wordt het verschil in 2019 wel iets kleiner. Het nulverzuim onder het OOP is in 2019 met 3% gestegen naar 46% en is daarmee een stuk hoger (10% hoger) dan onder het OP.

Conclusies

Na een aantal jaren van opeenvolgende stijging van het ziekteverzuimpercentage in zowel het OP als ook het OOP, heeft er in 2019 een stabilisatie plaatsgevonden. Dit stabilisatiecijfer is wel beduidend hoger dan in de periode voor 2017. De overige verzuimkengetallen zijn relatief stabiel en bevinden zich in de bandbreedte van de afgelopen tien jaar.

3. Verzuimcijfers en personeelskenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp) en het op een jaar gemaximaliseerde ziekteverzuimpercentage (zeer langdurige ziekteverzuimgevallen zijn na 365 dagen afgebroken), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) in het vo over de laatste drie jaar verder uitgesplitst; eerst naar leeftijdscategorie daarna naar geslacht, functie en aanstellingsomvang. De uitsplitsingen zijn gebaseerd op het ziekteverzuim inclusief verzuim in het 2e ziektejaar. DUO publiceert een Excelbestand met meerdere uitsplitsingen, zie: https://duo.nl/open_onderwijsdata/publicaties/verzuim-personeel-po-vo.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel (directie en leerkrachten) naar personeelskenmerken

Achtergrondkenmerken	zvp 2017	zvp 2018	zvp 2019	zmf 2017	zmf 2018	zmf 2019	gzd 2017	gzd 2018	gzd 2019
VO (OP totaal)	5,3	5,6	5,6	1,6	1,8	1,7	13	14	14
Verzuim max 1 jaar	5,0	5,4	5,2	-	-	-	-	-	-
Leeftijd									
< 35 jaar	3,5	3,8	3,8	1,8	2,0	1,9	9	9	9
35-44 jaar	4,4	4,9	4,9	1,8	1,9	1,7	11	13	13
45-54 jaar	5,0	5,4	5,5	1,7	1,8	1,7	14	13	14
55-64 jaar	8,0	8,3	8,0	1,5	1,6	1,5	18	19	18
> 65 jaar	7,1	9,1	10,0	0,5	0,6	0,7	30	29	29
Geslacht									
Mannen	4,8	4,9	4,8	1,4	1,5	1,4	13	13	13
Vrouwen	5,9	6,4	6,4	1,8	2,0	1,9	13	14	14
Functie									
Directieleden	3,5	3,6	3,8	1,3	0,7	0,6	20	19	21
Leerkrachten (OP)	5,4	5,8	5,7	1,0	1,8	1,7	13	13	13
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	5,3	5,5	5,6	2,9	3,8	3,6	11	12	12
0,5-0,87 wtf	6,0	6,4	6,2	1,5	1,6	1,5	14	15	15
> 0,87 wtf	4,4	4,7	4,7	1,3	1,3	1,2	12	13	13

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP) naar personeelskenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp 2017	zvp 2018	zvp 2019	zmf 2017	zmf 2018	zmf 2019	gzd 2017	gzd 2018	gzd 2019
VO (OOP totaal)	5,5	6,0	5,9	1,2	1,2	1,2	17	18	18
Leeftijd									
< 35 jaar	3,4	3,7	3,8	1,0	1,1	1,1	9	12	11
35-44 jaar	4,4	4,7	4,6	1,3	1,3	1,2	14	15	16
45-54 jaar	5,0	5,6	5,3	1,3	1,4	1,2	16	19	18
55-64 jaar	7,4	7,6	7,6	1,2	1,3	1,2	21	21	22
> 65 jaar	5,7	8,2	8,8	0,5	0,7	0,7	25	28	30
Geslacht									
Mannen	5,4	5,7	5,6	1,2	1,2	1,1	16	17	18
Vrouwen	5,7	6,3	6,2	1,2	1,3	1,2	17	18	18
Functie									
Onderwijsondersteunend personeel (OOP)	5,6	6,0	6,0	1,3	1,4	1,2	17	18	18
Beheer- en administratief personeel (OBP)	5,5	5,9	5,8	1,1	1,1	1,0	16	17	18
Aanstellingsomvang									
< 0,5 wtf	5,7	6,0	5,9	1,2	1,4	1,4	17	19	19
0,5-0,87 wtf	5,9	6,5	6,3	1,2	1,2	1,1	17	18	19
> 0,87 wtf	5,0	5,3	5,3	1,2	1,2	1,1	15	17	17

Conclusies

Vershil leeftijdscategorieën

Onder het OP én het OOP zijn er in 2019 in het ziekteverzuimpercentage bij alle leeftijdscategorieën slechts kleine verschillen te zien t.o.v. 2018. Uitzondering hierop is het ziekteverzuimpercentage bij de groep 65-plussers; dit is bij zowel het OP als het OOP fors gestegen naar 10,0% (een stijging van 0,9 procentpunt) respectievelijk 8,8% (een stijging van 0,6 procentpunt).

De meldingsfrequentie is – met uitzondering van de 65-plussers - bij alle leeftijdscategorieën onder het OP gedaald. De meldingsfrequentie bij het OOP is ook bij alle leeftijdscategorieën gedaald of gelijk gebleven.

In de Nederlandse beroepsbevolking neemt met het stijgen van de leeftijd, het ziekteverzuimpercentage en de gemiddelde duur van het verzuim toe en de meldingsfrequentie af. In het voortgezet onderwijs zien we dit vooral bij 65-plussers: zij melden zich het minst vaak ziek, maar zijn dan wel (veel) langer ziek dan (O)OP-ers in de andere leeftijdsgroepen.

Verschil man-vrouw

Vrouwen verzuimen (met een verschil van 0,6 procentpunt) meer dan mannen; dat beeld is ook in 2019 te zien. Vrouwen met een OP-functie verzuimen evenals mannen met een OP-functie vaker, maar wel korter dan vrouwen en mannen met een OOP-functie.

Een gangbare verklaring hiervoor is dat vrouwen meer rollen moeten vervullen dan mannen waardoor de druk op hen groter is. Echter, omdat het verzuim bij mannen en vrouwen bij het OP groter is dan bij het OOP doet dat op z'n minst vermoeden dat - naast de traditionele rolverdeling - ook de aard van de functie (mogelijkheden om balans werk – privé gezond te houden) een rol speelt. Helaas zijn de cijfers niet gecorrigeerd voor een mogelijke invloed van de aanstellingsomvang.

Directie verzuimt minder

Personen die tot directie gerekend worden, verzuimen minder dan personen met een andere functie.

Directieleden hebben vaak meer regelmogelijkheden en kunnen, als zij zich 'niet lekker voelen', de werkbelasting zelf afstemmen op wat zij op dat moment aankunnen. Daardoor hoeven zij zich vaak niet ziek te melden. Het werk van directieleden is vaak minder tijd en plaatsgebonden dan dat van leerkrachten of het OOP. De hogere gemiddelde ziekte duur bij directie lijkt deze aanname te ondersteunen; korte periodes van verminderde belastbaarheid of ziekte lijken niet van invloed op de inzetbaarheid en komen daarmee niet in de statistieken terecht.

Aanstellingsomvang en verzuim

Het ziekteverzuim is al sinds jaren het laagst bij de groep werknemers met een aanstellingsomvang van meer dan 0,87 wtf. Het verzuim is, net als andere jaren, bij de groep werknemers (OP en OOP) met een aanstellingsomvang tussen 0,5 en 0,87 het hoogst. T.o.v. 2018 is het verzuim in deze groep wel gedaald in 2019 met 0,2 procentpunt (bij zowel het OP als het OOP). Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat aanstellingsomvang en leeftijd en/of geslacht met elkaar samenhangen; er zijn meer jonge starters en vrouwen die in een kleinere aanstellingsomvang (deeltijd) werken.

4. Verzuimcijfers en schoolkenmerken

In onderstaande tabel zijn het ziekteverzuimpercentage (zvp), de ziekmeldingsfrequentie (zmf) en de gemiddelde ziekteverzuimduur (gzd) over de afgelopen drie jaar uitgesplitst; onder andere naar denominatie, schoolgrootte en schooltype. De cijfers geven het totaal van het ziekteverzuim inclusief het 2e ziektejaar.

Tabel: ziekteverzuimgegevens onderwijzend personeel en directie (OP) naar schoolkenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp 2017	zvp 2018	zvp 2019	zmf 2017	zmf 2018	zmf 2019	gzd 2017	gzd 2018	gzd 2019
Denominatie									
Openbaar	5,5	5,5	5,9	1,7	1,8	1,6	12	13	14
Rooms-katholiek	4,7	5,2	5,5	1,6	1,7	1,6	14	14	14
Protestants-christelijk	5,0	5,0	5,3	1,7	1,9	1,7	12	13	13
Algemeen bijzonder	5,4	5,5	5,8	1,6	1,8	1,7	14	14	14
Gereformeerd, reformatorisch, evangelisch	4,6	4,5	3,9	1,6	1,7	1,6	11	10	10
Vrije scholen	6,2	6,1	5,5	1,4	2,6	2,6	14	12	13
Overig	5,4	5,7	5,9	1,7	1,8	1,7	14	14	15
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	5,4	-	5,7	1,8	-	1,8	12	-	13
Verstedelijkt	5,0	-	5,5	1,6	-	1,6	13	-	13
Niet verstedelijkt	5,3	-	5,7	1,5	-	1,5	15	-	15
Regio									
Noord	5,0	5,3	5,5	1,6	1,7	1,6	12	14	13
Oost	5,4	5,4	5,9	1,7	1,9	1,8	14	14	15
West	5,3	5,3	5,6	1,8	1,9	1,7	12	13	13
Zuid	4,7	5,1	5,5	1,4	1,5	1,4	13	14	14
Provincies en G5									
Groningen	5,4	5,7	5,8	1,5	1,9	1,8	15	15	14
Friesland	4,5	4,9	4,9	1,5	1,7	1,4	12	13	14
Drenthe	5,1	5,3	5,8	1,7	1,7	1,6	10	12	12
Overijssel	5,3	5,8	6,2	1,6	1,8	1,7	15	15	16
Gelderland	5,3	5,2	5,7	1,7	1,4	1,8	13	14	14
Flevoland excl. Almere	6,8	5,1	4,7	1,4	1,9	0,6	20	14	16
Utrecht excl. Utrecht-stad	5,1	5,2	5,6	2,0	2,2	1,8	12	14	12
Noord-Holland excl. Amsterdam	5,2	5,3	5,4	1,7	1,8	1,6	13	14	13
Zuid-Holland excl. Den Haag en Rotterdam	5,1	5,1	5,4	1,8	1,9	1,7	12	13	13
Zeeland	5,9	5,7	6,0	1,5	1,6	1,7	12	10	13
Noord-Brabant	4,3	4,7	5,0	1,4	1,5	1,5	13	12	13
Limburg	5,4	6,0	6,9	1,4	1,5	1,2	16	19	20
Amsterdam	6,1	6,0	5,9	1,9	2,2	2,0	13	14	12
Rotterdam	5,2	5,1	5,8	1,6	1,8	1,7	10	10	11
Den Haag	6,8	6,5	6,9	1,5	1,7	1,6	13	10	15
Utrecht	3,7	4,6	5,0	1,7	1,6	1,6	12	14	12
Almere	5,7	6,0	5,5	2,2	2,4	2,1	16	17	18

Schoolgrootte									
< 50	6,5	6,0	5,9	1,3	1,5	1,4	19	18	18
>= 50 en < 100	4,7	5,0	5,6	1,7	1,9	1,7	12	13	14
>= 100 en < 200	5,0	5,2	5,7	1,8	1,9	1,7	12	13	13
>= 200	5,2	5,3	5,6	1,6	1,7	1,7	13	14	14
Salarisschaal									
LA	7,1	6,1	3,2	1,0	0,9	1,1	21	10	8
LB	5,7	5,7	5,9	1,8	2,0	1,9	12	13	12
LC	5,4	5,7	6,2	1,8	1,9	1,7	14	14	15
LD	4,2	4,4	4,8	1,5	1,6	1,4	13	14	14
LE	2,9	4,0	3,2	0,6	0,7	0,6	23	21	20
Schaal 13 en hoger	3,3	2,8	3,0	0,5	0,5	0,4	27	17	19
Schooltype									
Havo/vwo	4,2	4,4	5,1	1,8	1,9	1,7	10	12	12
Pro	6,1	6,1	6,1	1,3	1,5	1,4	19	19	20
Vmbo	6,2	7,0	6,3	1,5	1,5	1,4	14	16	15
Vmbo-t	3,1	4,9	6,2	1,2	1,4	1,3	13	13	14
Vmbo-t/havo/vwo	4,7	4,9	5,2	1,8	2,0	1,9	10	11	11
Vmbo/havo/vwo	5,2	5,3	5,7	1,6	1,8	1,6	13	14	14
Niet-westerse migratie achtergrond									
< 5% migratie achtergrond	4,9	5,0	5,1	1,7	1,9	1,7	13	13	13
5 – 10% migratie achtergrond	4,9	5,1	5,2	1,7	1,9	1,7	13	14	13
10 – 25% migratie achtergrond	5,0	5,2	5,7	1,6	1,7	1,6	13	13	14
25 – 50% migratie achtergrond	5,8	5,9	5,9	1,6	1,7	1,6	13	14	14
>= 50% migratie achtergrond	6,7	7,3	7,4	1,8	1,8	1,6	13	14	14

Tabel: ziekteverzuimgegevens ondersteunend personeel (OOP) naar schoolkenmerken*

Achtergrondkenmerken	zvp 2017	zvp 2018	zvp 2019	zmf 2017	zmf 2018	zmf 2019	gzd 2017	gzd 2018	gzd 2019
Denominatie									
Openbaar	5,6	6,5	6,4	1,2	1,3	1,2	14	17	19
Rooms-katholiek	5,3	5,8	5,8	1,1	1,2	1,0	17	18	18
Protestants-christelijk	5,4	5,6	5,4	1,2	1,3	1,2	18	19	17
Algemeen bijzonder	6,1	6,1	6,1	1,3	1,4	1,3	16	19	19
Gereformeerd, reformatorisch, evangelisch	4,1	4,3	4,7	1,0	1,0	0,8	18	19	20
Vrije scholen	5,3	5,5	5,5	1,2	1,7	1,9	18	19	14
Overig	6,2	6,3	6,2	1,3	1,4	1,2	19	18	19
Verstedelijking									
Sterk verstedelijkt	6,1	-	6,4	1,3	-	1,3	15	-	18
Verstedelijkt	5,4	-	5,8	1,2	-	1,1	17	-	19

Niet verstedelijkt	5,3	-	5,6	1,1	-	1,0	18	-	18
Regio									
Noord	5,4	6,3	6,3	1,1	1,2	1,1	16	17	19
Oost	5,7	5,8	5,7	1,2	1,3	1,2	19	19	18
West	5,6	6,1	5,9	1,3	1,3	1,2	15	18	18
Zuid	5,3	5,8	6,1	1,0	1,1	1,0	17	18	19
Provincies en G5									
Groningen	5,4	6,1	6,7	1,2	1,3	1,2	15	15	21
Friesland	4,9	5,9	4,9	1,0	1,1	0,9	17	19	18
Drenthe	6,4	7,0	7,8	1,3	1,3	1,2	14	14	16
Overijssel	6,5	6,4	5,7	1,2	1,3	1,1	23	22	19
Gelderland	5,1	5,4	5,4	1,2	1,3	1,2	17	14	17
Flevoland excl. Almere	4,9	5,4	8,0	1,0	1,3	0,6	19	17	25
Utrecht excl. Utrecht-stad	5,5	5,9	6,1	1,3	1,4	1,2	18	20	21
Noord-Holland excl. Amsterdam	5,0	5,7	5,7	1,1	1,2	1,1	15	17	18
Zuid-Holland excl. Den Haag en Rotterdam	5,9	6,2	5,5	1,3	1,3	1,2	15	19	16
Zeeland	6,3	5,6	6,2	1,2	1,2	1,3	15	20	18
Noord-Brabant	4,7	5,4	6,1	1,0	1,1	1,0	16	16	19
Limburg	6,6	7,1	6,0	1,0	1,1	0,8	21	24	24
Amsterdam	6,1	6,7	5,6	1,6	1,6	1,5	14	18	17
Rotterdam	5,2	6,3	6,6	1,2	1,5	1,2	14	19	15
Den Haag	6,9	6,1	7,9	1,2	1,2	1,4	13	15	19
Utrecht	6,9	8,2	7,2	1,5	1,3	1,3	22	18	20
Almere	6,3	6,5	7,8	1,7	1,9	1,9	21	20	23
Schoolgrootte									
< 50	6,7	6,6	6,9	1,2	1,4	1,4	19	20	19
>= 50 en < 100	6,0	6,2	6,4	1,3	1,4	1,2	17	17	18
>= 100 en < 200	5,7	6,0	6,2	1,2	1,3	1,1	17	17	19
>= 200	5,4	5,9	5,8	1,2	1,2	1,2	17	18	18
Salarisschaal									
Schaal 1 t/m 4	7,4	8,1	8,1	1,3	1,4	1,2	19	20	22
Schaal 5 en 6	6,0	6,3	6,2	1,4	1,4	1,3	16	17	17
Schaal 7 t/m 9	4,6	5,3	5,2	1,2	1,3	1,2	14	18	17
Schaal 10 t/m 12	4,2	4,3	4,5	0,9	1,0	0,9	19	18	20
Schaal 13 en hoger	2,8	2,3	1,9	0,7	0,7	0,7	11	12	18
Schooltype									
Havo/vwo	5,8	6,2	5,6	1,3	1,4	1,2	15	16	14
Pro	6,7	6,3	7,2	1,2	1,4	1,3	19	20	21
Vmbo	6,0	6,8	6,1	1,0	1,1	1,0	18	17	18
Vmbo-t	7,4	6,8	6,0	0,7	1,1	1,3	33	20	28
Vmbo-t/havo/vwo	5,3	5,7	6,3	1,2	1,3	1,2	16	17	19
Vmbo/havo/vwo	5,5	6,0	5,8	1,2	1,2	1,1	17	18	18
Niet-westerse migratie achtergrond									

< 5% migratie achtergrond	4,5	4,8	4,6	1,1	1,1	1,0	16	17	17
5 – 10% migratie achtergrond	5,6	6,0	6,0	1,2	1,2	1,1	17	19	19
10 – 25% migratie achtergrond	5,6	6,0	6,0	1,2	1,3	1,2	17	18	18
25 – 50% migratie achtergrond	6,1	6,6	6,6	1,3	1,3	1,3	17	17	19
>= 50% migratie achtergrond	7,0	7,0	6,8	1,4	1,4	1,3	15	18	18

Conclusies

Denominatie

Evenals voorgaande jaren hebben gereformeerde/reformatorische/evangelische scholen het laagste ziekteverzuimpercentage, zowel bij het OP als ook bij het OOP. De denominatie van scholen met het hoogste ziekteverzuimpercentage laat door de jaren heen géén stabiel beeld zien; in 2019 hebben openbare scholen het hoogste ziekteverzuimpercentage.

Opvallend is dat het verzuim onder het OP bij de vrije scholen – na jarenlang het hoogste verzuimcijfer te hebben gehad – tegen de trend in is gedaald met 0,6 procentpunt. Bij het OOP is het ziekteverzuimcijfer bij alle denominaties vrijwel gelijk gebleven.

Verstedelijkingsgraad

In 2018 waren de stedelijkheidsgegevens van het CBS niet voorhanden om meegenomen te kunnen worden in het verzuimonderzoek van DUO. Voor 2019 zijn deze wel weer beschikbaar. Het OP en OOP laten daarbij een verschillende beeld zien. Bij het OP is er weinig verschil in het ziekteverzuimpercentage bij de verschillende stedelijkheidsgraden. Bij het OOP is dit wel het geval; hoe stedelijker het gebied waar de school ligt, hoe hoger het ziekteverzuimpercentage.

Schoolgrootte

Alleen kleine scholen met minder dan 50 personeelsleden laten voor het OP en OOP een consistent beeld zien: het verzuimpercentage is door de jaren heen het hoogst voor deze scholen. Het is echter niet uit te sluiten dat er een correlatie is tussen schoolgrootte en schoolsoort; Pro-scholen zijn over het algemeen kleiner dan de andere onderwijssoorten. De cijfers zijn daar niet op gecorrigeerd waardoor een oververtegenwoordiging van Pro-scholen het beeld kan vertekenen.

De ziekteverzuimpercentages van de overige schoolgroottes laten voor het OP weinig verschillen zien. Voor het OOP zijn er wel verschillen; het ziekteverzuimpercentage voor de grote scholen (>= 200 medewerkers) is daar door de jaren heen het laagst.

Salarisschaal

Bij het OOP laat het ziekteverzuimpercentage een duidelijke samenhang zien met het salaris: hoe hoger het salaris, hoe lager het verzuimpercentage. Dit is congruent met het landelijk beeld dat we ook in andere sectoren zien.

Bij het OP is dit beeld dit jaar wat diffuser. Het hoogste ziekteverzuimpercentage zien we dit jaar bij de LC-functiegroep. Opvallend is het lage ziekteverzuimpercentage bij de LA-functiegroep dit jaar. Waar bij deze

groep het verzuim andere jaren het hoogst was, is dat dit jaar bijna het laagst. Een duidelijke verklaring is hiervoor niet te geven.

Schooltype

In 2019 heeft het OP in het Praktijkonderwijs, samen met het Vmbo(-t) het hoogste verzuim. De meldingsfrequentie bij deze schooltypen is echter het laagst. Het OOP in het Praktijkonderwijs heeft dit jaar een beduidend hoger verzuimpercentage dan andere jaren; een stijging van 0,9 procentpunt. Met uitzondering van het Vmbo-t/havo/vwo, waar ook een stijging is te zien, is het ziekteverzuimpercentage van het OOP bij de overige schooltypen gedaald.

Denominatie

Het beeld van het ziekteverzuimpercentage tussen de verschillende denominaties is in 2018 vrijwel gelijk aan die van de voorgaande jaren; Rooms-katholieke, Protestants-christelijke en Gereformeerd, reformatorisch, evangelische scholen laten een lager verzuim zien dan Openbare, Algemeen bijzondere, Vrije en Overige bijzondere scholen. Dit geldt zowel voor het OP als in grote lijnen voor het OOP. Opvallend is dat het verzuim onder het OP bij de vrije scholen – na jarenlang het hoogste verzuimcijfer te hebben gehad – tegen de trend in is gedaald met 0,3 procentpunt. Bij het OOP is – met uitzondering van het Algemeen bijzonder onderwijs - het ziekteverzuimcijfer bij alle denominaties gestegen. Een eenduidige verklaring is hiervoor echter niet te geven.

Achterstandsgroepen

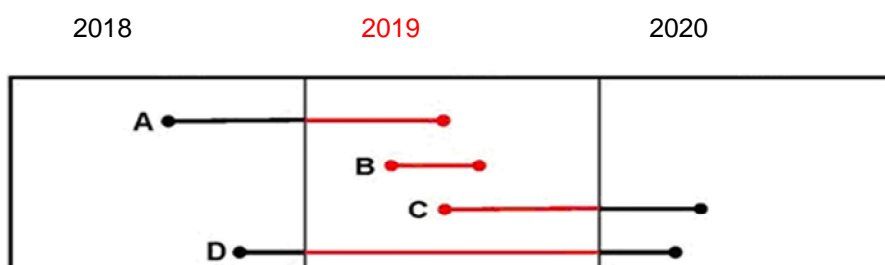
Evenals voor voorgaande jaren geldt ook voor 2019 dat het ziekteverzuimpercentage stijgt met de proportie leerlingen met een niet-westerse migratie-achtergrond; dit geldt voor zowel het OP als ook voor het OOP. Voor het OOP geldt eenzelfde relatie ook voor de meldingsfrequentie. Voor het OP lijkt die relatie er niet te zijn.

Ten opzichte van 2018, is het verzuim in 2019 onder het OP in alle categorieën - met uitzondering van één waar het is gelijk gebleven - toegenomen. Onder het OOP is het verzuimcijfer in alle categorieën gelijk gebleven of gedaald.

Bijlage 1 Berekening van de verzuimkengetallen

Bij de interpretatie van de data is het belangrijk om te weten hoe de verschillende kengetallen worden berekend. Voor deze berekening wordt de 'Standaard voor verzuimregistratie' gevolgd. Voor een uitgebreide uitleg over de berekeningsmethodiek en de formules, zie de [definities en berekeningen](#).

In onderstaande figuur wordt kort uitgelegd welke delen van het verzuim meetellen voor de berekening van de verschillende kengetallen. Daarbij stelt iedere letter (A t/m D) personen voor en ieder balkje het begin en eind van het verzuim van die persoon. De vakken geven de tijd in jaren weer.

- **Het ziekteverzuimpercentage (ZVP)** geeft aan welk deel van de arbeidscapaciteit in de verslagperiode (in dit geval 2019) verloren is gegaan wegens ziekteverzuim. Voor de berekening van het ZVP 2019, worden alle verzuimdagen in 2019 meegeteld. In bovenstaand voorbeeld betreffen dit dus alleen de rode delen van het ziekteverzuim van persoon A t/m D.
- **De ziekmeldingsfrequentie (ZMF)** betreft het gemiddeld aantal ziekteverzuimmeldingen per werknemer in een bepaalde periode. Voor de berekening van de ZMF 2019, worden alleen die gevallen geteld waarvan het ziekteverzuim is gestart in 2019. In bovenstaand voorbeeld zijn dat dus de personen B en C.
- **De gemiddelde ziekteverzuimduur (GZD)** geeft de gemiddelde duur van de ziekte weer en is alleen te interpreteren in combinatie met het ZVP en de ZMF. Voor de berekening van de GZD 2019, worden alle ziekteverzuimdagen geteld van die personen van wie het ziekteverzuim is beëindigd in 2019. In bovenstaand voorbeeld zijn dit dus de ziekteverzuimperiodes (zwarte én rode delen) van de personen A en B. Bij de berekening van deze maat worden deeltijders meegeteld als fulltimers.
- **Nulziekteverzuimpercentage (NZV)** is het percentage werknemers dat zich niet ziek heeft gemeld in 2019. Voor de berekening van het NZV 2019, worden de werknemers zonder ziekteverzuim in 2019, gedeeld door het totaal aantal werknemers in 2019.

De hierboven beschreven verzuimmaten hoeven niet evenredig met elkaar samen te hangen. De maten worden namelijk allemaal over deels verschillende gevallen gemeten. Zo blijkt de berekeningswijze van de gemiddelde ziekteverzuimduur (GZVD) bijvoorbeeld een 'na-ijleffect' te kennen; zeker bij langdurig verzuim. Een hoge GZD kan theoretisch worden veroorzaakt doordat er veel (langdurige) verzuimgevallen worden afgesloten in dat jaar, zonder dat dit gepaard gaat met een hoog ziekteverzuimpercentage in dat jaar zelf.

Omdat de schoolsamenstelling invloed heeft op de ziekteverzuimkengetallen, is het moeilijk om de eigen prestaties te interpreteren ten opzichte van 'het sectorgemiddelde'. Beter is het om de eigen schoolcijfers af te zetten tegen een vergelijkbare referentiegroep die – qua kenmerken – overeenkomt met de eigen school. In de [Verzuimbenchmark-VO](#) is een dergelijke vergelijking mogelijk. Hierdoor zijn de eigen prestaties objectiever te beoordelen. Via een grafiek en een analyse van de specifieke situatie, worden gerichte adviezen gegeven. Ook berekent de Verzuimbenchmark-VO een indicatie van de verzuimkosten.

Voion, het Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds voor het voortgezet onderwijs, zet zich in om samen met scholen vraagstukken op te lossen op het gebied van de onderwijsarbeidsmarkt en veilig en vitaal werken. Voion ondersteunt schoolbesturen, directies, P&O'ers, mr-en, arbocoördinatoren, maar ook docenten, oop'ers en sociale partners.

Voion ontsluit kennis, doet onderzoek, ontwikkelt nieuwe instrumenten en adviseert en begeleidt scholen in (pilot)projecten. Ook initieert en faciliteert Voion netwerken op verschillende niveaus, publiceert good practices en biedt trainingen aan. Voion werkt voor en samen met werkgevers en werknemers in het voortgezet onderwijs, en wordt bestuurd door de sociale partners in het voortgezet onderwijs.

---

www.voion.nl

Voion is een initiatief van de sociale partners in het voortgezet onderwijs.

AOB

CNV
ONDERWIJS

FOV

FNV

VORAAD

VOION
Arbeidsmarkt & Opleidingsfonds
voortgezet onderwijs